

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskerens Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

Årgang 73 . Nr. 2

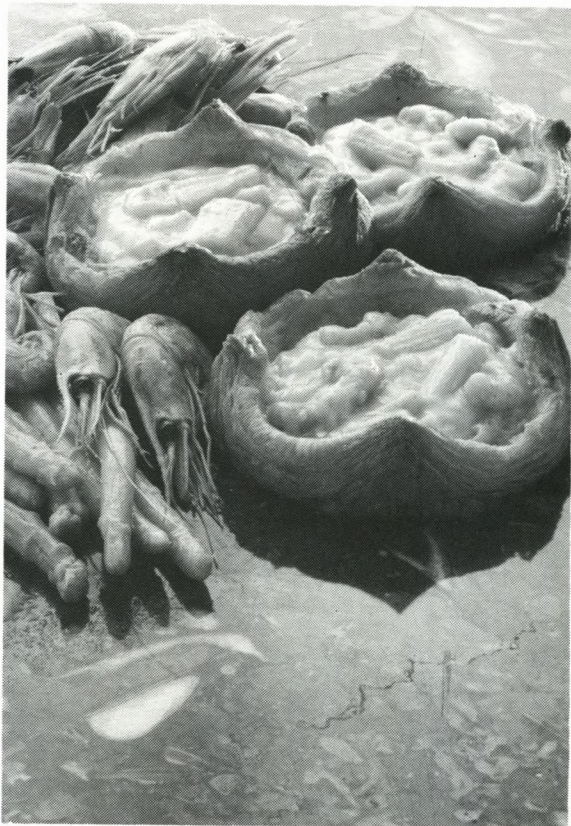
Februar

1988

*Morgenstemning i Fratergården.
(Sven Gerner Andersen foto).*

Friskere end friskbagt

Mette **Munk**TM

Mette Munk A/S · Göteborggade 5, P.O. Box 9 DK 5100 Odense C. Danmark · Telephone 09 13 44 13

Sorømytologi

Af professor, dr. jur. Henning Skovgaard (S 64).

Den der har stået på Valdemar Atterdags sarkofag og sunget Buxtehude med sin hjerterdame bliver aldrig mere den samme. Og det kan kun ske i Sorø!

Således lyder min konklusion efter et gensyn i erindringen med *mit* Sorø – inspireret af Kritte Hoffritz' kronik og *min* rektor, Arne Østergaards festtale, begge i dette blads januarnummer.

Det følgende er randbemærkninger til de citerede forfattere, og et lille bidrag til Sorømytologien.

Som alt levende er skolen selv en ubestemt, interaktiv blanding af substans og skiftende form – af noget konstant og noget (mere) variabelt – et samspil hvis teori har fascineret mig siden jeg i 1g for første gang mødte Aristoteles på Blå Gang, i Salmonsens konversationsleksikon, introduceret af min alt for tidligt afdøde historielærer, lektor Pilegaard.

Jeg har hørt om en række ydre forandringer på skolen, uniformen og morgensangen er afskaffet, og der er kommet piger på kostafdelingen. Men hvordan Sorø ellers er i dag, ved jeg ikke meget om. Nogen reel grund til bekymring er der dog næppe. Skolen er fortsat god, måske bedre, til at skabe værdifulde myter.

Mit Sorø lever i en række intense lys- og lydbilleder i mit sind, hvoraf det for mig mest symboladede er skitseret i indledningen. Jeg var med i koret som medvirkede i Buxtehudes kantate »Eders hele værk«. På grund af pladsforholdene måtte en del af os »op og stå på Valdemar«. Der var det ekstra særlige ved situationen, at jeg var forelsket den dag og endnu havde duften af den elskede på min hud. Dirigenten slog an – og himmel og jord gik i ét.

Det kunne også være sket med f.eks. »Heaven help my heart« (fra musicalen Chess). Men aldrig uden Valdemar Atterdag! Og slet ikke uden piger!

Pigernes – senere – optagelse på kostafdelingen betragter jeg som en af de største enkeltforbedringer siden skolens oprettelse – på linje med Arne Østergaards undertrykkelse af den fysiske vold. Først da kunne pigerne indgå i den soranske bevidsthed som det, de bør være – jævnbyrdige.

Jeg vil også tro, at reformen har modvirket den følelseskulde, som i nogen grad prægede skolen i min tid.

Selve stedet taler et overvældende magtfuldt sprog, hvis mere poetiske budskab ingen har udtrykt bedre end Inge-mann i »Dejlig er jorden«.

Men det fulde budskab er stendødt og skræmmende, når det ikke modtages i et levende menneskeligt fællesskab. Hertil hører først og fremmest begge køn. Men også »kontroversielle« elever, »dumme« elever, lærere der forløber sig og slår på drengene og tager på pigerne, eller omvendt, og hvad man ellers kan nævne af normalafvigelse.

Som afdøde professor Alf Ross engang har udtrykt det i anden forbindelse: »Hvad skader det en pyramide, at hyænen pisser ved dens fod«.

Langt farligere ville det være for skolen i Sorø at tabe sin selvfølelse og den forpligtelse, som følger med.

Krittes kronik giver grund til optimisme også på det punkt.

Sorømytologien lever!

Henning Skovgaard (S 64).

Lektor Jan Nielsen:

»Livet på Vænget 1927-76«

fås portofrit tilsendt ved at sende 60,- kr. til Finn Harlang.

En »soraner« takker af

Hans Aage Kaad takkede af efter 21 års gerning som økonomiinspektør på Sorø Akademi ved en reception i Hovedbygningens Grønne Sal onsdag den 16. december 1987, hvor skolen, ved rektor Erling Kristensen og frue, tog afsked med den afholdte økonomiinspektør, hvis efterfølger bliver adjunkt Jon Villadsen, der ikke overtager Kaads beskedne kælderkontor (fordum en del af inspektør Corneliussens lejlighed), men flytter til anderledes palæagtige omgivelser i Ingemanns Hus, nærmere betegnet til den nordvestre salon, hvor »Gim« røg sin lange pipe, hvilket loftet sidenhen i årevis bar minder om: hvidtekosten bed ikke på det!

Talrige såvel fra Akademiet som fra byen var mødt frem for at tage afsked med Kaad, ja, Sorø Avis (16.12.87) ved *Hubert Malling* gjorde det versificeret: »Med smil gennem gråd / gøres ganen godt våd / ved en afsked med Kaad!«.

Lektor *Gunner Goeskjær* takkede på lærerkorpsets og ansattes vegne for mange års gnidningsløs sameksistens på Sorø Akademi i videste forstand. Altid var Kaad at finde – og til disposition – et eller andet sted på området, ved dag og ved nat, sommer og vinter, ja, sågar også i ferietiden, hvor han – efter eget sigende – havde det bedste overblik! En helt almindelig mand er Kaad nu heller ikke, hvilket hans curriculum vitæ vidner om: Født på Als i 1917. Efter endt bankuddannelse (1934-41), regnskabsfører i ministerielt regie ved forskellige institutioner; efter 1945 engageret i en række humanitære aktiviteter under Dansk Røde Kors' flygtningearbejde, Kaad var bl.a. lejrchef for polakkerne på Sostrup Slot og deltager i repatrieringen af polske flygtninge. I halvandet år var han tilknyttet Dansk Røde Kors' hjælpestation i Budapest og var leder af 5000 ungarske studenter bespising i ét år. I 1951 blev Kaad af Røde Kors sendt til Syd-Korea som deltager i et teamwork til afhjælpning af de mange flygtninges problemer, hvorefter han fra 1952 blev tilknyttet De forenede Natio-

ners internationale hjælpeorganisation UNRA. I slutningen af 1955 vendte Kaad tilbage til Danmark og arbejdede i nogle år ved Dansk Flygtningehjælp som leder af evakueringssektionen i Civilforsvarsstyrelsens Distriktskommando i Århus, og siden som souschef ved revalideringscentret i Esbjerg ved dettes start. Og så – endelig langt om længe – dukker Sorø Akademi op ... Kaad har skrevet og illustreret – med egne, prægtige farvefotografier – en læseværdig og interessant bog på 203 sider: »Korea kaldte. En danskers beretning om fem års arbejde som welfare-officer indenfor FN's sociale hjælpearbejde i Korea«, udgivet på eget forlag i 1956. For sin humanitære indsats er Kaad dekoreret med bl.a. polske, koreanske, ungarske og Danske Røde Kors' æresbevisninger.

Det bliver vemodigt ikke mere at skulle træffe den altid venlige og hjælpsomme Kaad på Sorø Akademi! Mange gamle soranere sender denne ægte soraner af skind og ben en taknemmelig hilsen med ønsket om et godt og virksomt otium ... og så til lykke med de 70!

Paul Rantzau.

Jubilæum

Porcelænshandler Hans Wisborg (R 57) fejrede den 4. januar sit 25 års jubilæum som ansat i og nu indehaver af forretningen Chicago på Strøget. Det skete med reception kl. 11-14 hjemme i *Skovsvinget 5A i Kgs. Lyngby*.

Efter eksamen fra Niels Brock studerede Hans Wisborg nogen tid medicin, men gik så ind i familieforetaget, der flyttede fra Købmagergade til Vimmelskaftet. Han studerede nogle år faget i Tyskland, England og Belgien, er aktivt engageret i det og har flere tillidsposter inden for branchen bl.a. som formand for Kjøbenhavns Glas- og Porcelæinshandler Forening.

Politiken 3.1.87.

Kirkeklokke er udskiftet efter 200 år

Sorø kirke har fået en ny kirkeklokke, og de første klokketoner lød umiddelbart efter installeringen.

Det er den mindste af de to kirkeklokker, der er blevet udskiftet. Den havde godt et par hundrede år og millionvis af slag bag sig. Tiden og brugen havde sat sine spor, og den var simpelthen revnet til sidst.

Kirkeklokketekniker, ingeniør Jørn Jørgensen, var kommet helt fra Vodskov ved Ålborg for at sætte den nye klokke op, en krabat på 400 kilo, der består af 78 pct. kobber og 22 pct. tin.

Det var nødvendigt at lave hul i gulv/-loft for at få klokken hejst op ved hjælp af en hejsemekanisme for at blive sat fast på en egetræs-slyngebuk. Den er blevet støbt i Hølland, idet ingen herhjemme forstår den specielle kunst, forklarede Jørn Jørgensen.

For at klokkeklangen ikke skal lyde anderledes end tidligere, er den nye klokke blevet afstemt efter den gamle store klokke, i Ais'1, dvs. et Ais i 1. oktav.

Indskriften lyder Soli Deo Gloria, og ornamenterne foroven symboliserer de Hellige 3 Konger, Brylluppet i Kanaa og Dåben i Jordan.

Det er en ret bekostelig affære at udskifte en kirkeklokke. Den nye klokke har kostet omkring 70.000 kroner, og Jørn Jørgensen forudser, at også den gamle klokke skal udskiftes inden for en overskuelig fremtid. Og det vil koste et beløb i størrelsesordenen over 100.000 kroner.

– Den store klokke er støbt af en uren bronze, siger han, og den er i dag i dårlig stand, både klangmæssigt og kvalitetsmæssigt. Den er blevet porøs og vil utvivlsomt inden længe begynde at slå revner.

Jørn Jørgensen er en af de få klokketeknikere herhjemme. Han er fuldtidsbeskæftiget i sit lille firma med klokkeopsætning og reparationer. Han forhandler også klokker, der i hvert enkelt tilfælde skal godkendes af de kirkelige myndigheder,

og har sit arbejdsområde i hele Danmark foruden Færøerne og Nordtyskland.

– Sådan et arbejde skal udføres af en fagmand, siger han, og det er en lidt risikabel arbejdsplads. Det er tungt arbejde, og det kræver, at man skal kunne holde balancen.

Den tidligere klokke vil fremover stå placeret i kapellet under det store trækors.

SAVIK I

I det smukke tidsskrift »Naturens Verden« december 1987 side 377-392 findes en interessant beretning om meteoritter i Grønland skrevet af dr. scient Vagn Fabricius Buchwald. På side 380-81 står:

Savik I

»... Den halvprivate handels- og missionsstation Thule blev ... oprettet i 1910. Thule var fra oldtiden et begreb, der betegnede den yderste menneskelige beboelse i nord, men nu anvendtes navnet for første gang konkret, og Knud Rasmussen opfordrede bl.a. eskimoerne til at indberette eventuelle fund af meteorsten. Alerede i 1913 gav det bonus: En 3,4 tons masse, Savik I, blev rapporteret 10 km øst for stedet, hvor Woman og Dog meteoritter, som i 1895 blev flyttet til USA af Robert Peary, havde ligget.

Første verdenskrig hindrede videre arbejde, men i 1923-24 blev blokken bjerget ned fra det 230 m høje fjeld under ledelse af ingeniør *Holger Blichert Hansen*. Peter Freuchen foreslog »at lade stenen falde ud over kanten og godt 150 m ned. Dette skulle være et ringe hop for en meteorsten«, men man valgte dog den sikrere, men langsommere vej at trække den ned på en specialbygget slæde.

Thule stationens leder, Henry Nielsen, sørgede for med 175 hunde at trække meteoritslæden over havisen de 25 km til Bushnan Øen, hvor Thule stationens skib

»Søkongen« kunne gå ind og tage den ombord.

... Meteoritten fremvistes første gang i København i oktober 1925«.

Den står nu foran Institut for Mineralogi, Østervoldgade 10 i København.

Når denne sag omtales i Soranerbladet, er det fordi, den nævnte civilingeniør *Holger Blichert-Hansen* er soraner (S 12) og broder til *Karen Raft f. Blichert-Hansen* (S 22) og *Gerda Blichert-Hansen* (S 10). Deres moder, Thora Blichert (1865-1941) tog præliminæreksamen som privatist fra Sorø Akademi 1886. Hun var datter af Peder Knudsen Blichert (1828-1894), der var skolens rektor 1882-94.

Thora Blichert blev 1889 gift med arkitekt ved Sorø Akademi F. C. C. Hansen (1858-1923).

AKR.

Om at være præst (Fra oktober-frokosten).

Vejen til at blive præst i folkekirken gik for mig gennem studiet af teologi.

I Sorø fik jeg indtryk af, at teologien var et studium, der var let at gennemføre, vore lærere regnede det ikke for noget særligt vanskeligt. Men de tog fejl!

Kort før studentereksamen fik jeg en bog af »Mef« skrevet af »Mef«: Cand. theol. dr. phil. *Poul Helms*, den hedder »Jesus og nutiden« (1927). Helms var en udpræget liberal teolog, der i grunden var afklaret overfor Jesusskikkelsen, men skeptisk overfor kirken.

Bogen var skrevet på et tidspunkt, da dr. theol. *Frederik Christian Krarup* (1851-1931) var sognepræst i Sorø (1893-1922), og *Georg Brandes* havde udgivet (1925) »Sagnet om Jesus«. Helms' bog var mit første møde med en teologisk strømning, der var afsluttet allerede ved begyndelsen af mit studium. Nye strømninger havde indtaget det teologiske parnas, *Karl Barth* og *Rudolf Bultmann*, ikke mindst den sidste med sin afmytologiseringsteologi kunne skabe tvivl og usik-

kerhed omkring fundamentet i den kristne tro.

Jeg havde i religionstimerne på Sorø haft mange spændende diskussioner, sammen med flere af mine samtidige, med lektor *Jan Nielsen*, der var og er religionshistoriker, han førte os ind i den historisk-kritiske exegeses resultater. Det var uden tvivl i Jan Niensens timer, at jeg fik skærpet min interesse for teologien som fag.

Selve studiet blev en oplevelse og samtidig en erfaring omkring vanskelighederne i teologien både sprogligt: hebraisk, latin og græsk, og historisk: kirke- og dogmehistorie. I mit arbejde som præst er løbende forberedelse selvfølgelig stadig nødvendig, ligesom stadig læsning af teologisk litteratur. Jeg er personligt stærkt involveret i besindelsen på, hvad det er at være evangelisk-luthersk kristen i dagens Danmark.

Vor tid stander i autoritetskrisens tegn. Begreber som pluralisme, tolerance og postmodernisme fylder sindene. De mange nyreligiøse bevægelser har trængt sig ind og fører sig frem med en diktatorisk livsholdning, der er en trussel imod den personlige frihed, og som bringer forvirring omkring Kirkens betydning. Vi har nok overset, at den frihed, vi har i det danske samfund, dybest set ikke er en politisk, men en *åndelig* frihed! Respekten for individets integritet er blevet problematiseret, fordi man i frihedens – religionsfrihedens – navn indfører *åndeligt diktatoriske systemer!* Der spores en stigende interesse i befolkningen for at finde et ståsted i vor folkekirke. *Folkekirken* er evangelisk-luthersk, og netop i evangelisk-luthersk forståelse af livet er den enkelte ansvarlig i samvittigheden overfor Gud!

Vi har én til to *gudstjenester* hver søndag, men derudover er der gudstjenester på plejehjem og hospitaler, *andagter* og *husbesøg* – der er et stærkt ønske om hyppige besøg hos mange ensomme mennesker!

Vi møder store problemer i det daglige

SORANER - *bladet*

Månedsskrift for Soransk Samfund

Årgang 72

1987

Geparder i Nairobi Nationalpark, Kenya.

(Henning Molin foto).

Gamle soranere, som oplever spændende ting ude i den store verden, er meget velkomne i bladets spalter.

Indholdsoversigt

72. årgang 1987

Januar

Ildbækken fra 1827	fors.	H. C. Andersen og K. Zahrtmann,	
Soransk Samfunds legater	3	af Erling Khristiansen	26/29
Mere om Frantz Nielsen Grænovius, af Max Ebert (S 35)	5	Nekrolog Ole Kasten (R 33)	27
Prinsen af Wales, der ikke kom til Sorø, af Otto Sommer (S 37)	6	Marts	
Indholdsoversigt 1986, efter side ...	6	Akademihaven i sne. Foto: Sv. Gerner A.	fors.
Kransekaffe, en ny tradition, af Paul Rantzau (R 37)	7	Villum Kann Rasmussen, Fonden af 1971 og Velux Fonden af 1981 af Dan Fink (S 27)	31
Sven Tito Achen Mindeord, Rantzau (R 37)	7	Manden bag sygdommen (Gordon Norrie, S 1973)	32
Anmeldelse N. B. Wamberg: Min far og jeg (Red.)	8	Soranske noter	33
Runde fødselsdage januar	9	Anmeldelse: Knud Holst Andersen (S 54) Onkel Theodors hest (Red.) ..	34
Julefrokosten den 4. december 86, af Rantzau (R 37)	10	Fra din fars hjemstavn, af Valdemar Kähler	35
Soranerfrokoster i almindelighed ..	11	Gaver i anledning af Skolens 400 års jubilæum	41
Soranske dødsfald	11	Runde fødselsdage i marts	43

Februar

Geparder, Henning Molin (S 46) fot.	fors.		
Afrika på kryds og tværs, af Henning Molin (S 46)	15	April	
Våbenbogen fra Frederik Vs akademi, (Red.)	18	Sorøkrøniken bind II	fors.
Brolægning i Klosterporten	18	Indkaldelse til generalforsamling den 27. april	47
Oberstløjtnant Rabe von Kalckreutz, af Max Ebert (S 35)	19	Det Lyngbeckske Soranerlegat ...	47
Brevkasse om Sorø Akademis våbenskjold 1960	20	Sorøkrønikens andet bind, anmeldelse af Kai Hørby (S 54)	48
Runde fødselsdage februar	21	Brevkassen	51
Christian Hattensen af Henning Palludan	22	Frokosten den 5. marts, Rantzau ..	52
Farvel til Fæppene af P. Ammentorp og H. Schack	23	Soransk Samfunds regnskaber ...	53/61
Rundetårn gav guld	24	Svend Erik Worms Sorøfilm	61
Holbergs fødselsdag på Fyn af E. Lind	24	Humor og søde minder fra rets-salen, af Knud Berlin (S 24)	63
Nytårsfrokosten den 8. januar af Rantzau	25	Brevkassen (Poul Heine Gersling (S 54))	64
Soranske dødsfald	25	Jysk Batøk	64
		Phister af Herman Bang (S 1875) ..	65/71
		Runde fødselsdage i april	66
		Soranske dødsfald	67

Maj	
Gibsløverne fra 1827 på Hovedbygningens loft.....	fors.
Finn Viderø (S 23) nekrolog af Axel Liebmann (S 23).....	74
To 60-års jubilare: Villum Kann Rasmussen og S. Kamman.....	75
Amerikanske banker i Dk. af Torben Juul Andersen (S 73).....	76
Gabon – Vestafrika af Torben Juul Andersen (S 73).....	77
Kontorer i Ingemanns Hus.....	79
4 breve, der taler for sig selv, ved Folmer Steenbuch.....	81
Gammelsoranerpokalen i golf, af Jan Nielsen (S 73).....	82
Nekrolog over Jørgen Clausen (S 23).....	82
Runde fødselsdage maj.....	82
Soranske dødsfald.....	83

Juni	
Alleen fra Skolen til Banevej i farver.....	fors.
Referat af generalforsamling den 27. april.....	87
Cricketklubben Soranerne, af Flemming Balstrup (S 48).....	89
Upassende kendsgerninger af Hagen Hasselbalch (S 33).....	90
Sorøtur den 30. august, indbydelse til.....	93
Teatertur i Rusland af Kurt Bresson (S 45).....	94
Frokosten den 2. april ved Per Salling (S 73).....	96
Frokosten den 7. maj ved Paul Rantzau (R 37).....	96
Nekrolog Carl J. Jakhelln (S 33).....	98
Nekrolog Kaj Lund (S 35).....	98
Soranske dødsfald.....	98
Sven Erik Worms Sorøfilm.....	99
Gammelsoraneridrætsdag, indbydelse.....	101
Soranske dødsfald.....	102
Fire 40-års jubilare.....	103
Nekrolog vagtmester Karl Hermansen.....	104
Da Herman Bang (S 1875) gjorde testamentet.....	104
Runde fødselsdage juni, juli og au-	

gust 106

September	
Skolekoret »Sine nomine«.....	fors.
Rektors dimissionstale 1987.....	111
Soransk Samfunds årsfestindbydelse.....	113
Nekrolog: Carl Jakhelln (S 33) af Johan Wilhjelm (S 34).....	115
Nekrolog: Lektor Ludvig Mohr af Lektor Jan Nielsen.....	117
Nekrolog: Ludvig Mohr af Hans-Henrik Nissen (S 80).....	117
Nekrolog: Mogens Boisen (S 27) af Bodil Wille Boisen.....	118
Stor kunstsamling til Sorø.....	122
Runde fødselsdage.....	123

Oktober	
50 års jubilarene (Svend Gerner A. foto).....	fors.
Indbydelse til jubilæumsfest den 12. december.....	127
Soransk Samfund 125 år, Red.....	128
Prisopgave i anledning af 125 års jubilæet.....	129
Pilgrimsfærden til Sorø den 30. august, referat af Thyge Winther Jensen (S 54).....	130
Realklassen 1937 ved Paul Rantzau (R 37).....	131
50 års studenterjubilæum den 19. juni.....	132
Frokosten den 4. juni ved Paul Rantzau.....	132
Ravelinfrokosten den 2. juli ved Paul Rantzau.....	133
Frokosten den 6. august ved Paul Rantzau.....	133
40 år i bilernes verden: Mogens Damkier (R 36).....	134
Gl. soraneridrætsdag den 5. september. Referat.....	135
Miracules af Chr. Ilcus (3.g).....	135
Brevkassen.....	137
Soransk værelsesformidling af Per Salling (S 73).....	137
I religionstimen om Lektor Mohr, af Per Salling.....	137
Runde fødselsdage.....	138
Soranske dødsfald.....	139

November			
En gammel armstol fra Gule Sal ...	fors.	Fink (S 27)	164
Rejsen til Amerika af Kurt Bresson		Nyt soranerslips. Farvefoto af lek-	
(S 45)	143	tor Lars Kelstrup	164
Uddelte legater til skolens elever ...	149	Rustale ved årsfesten af N. M. Sax-	
»Teatre i New York« ref. af Rantzau		torph	165
af foredrag af Hans Andersen		Soransk Samfunds legater: Ansøg-	
(S 51)	150	ninger til	167
Batøk på Fyn af Erik Lind (S 31) ...	151	Nye møbler i Gule Sal af Lars Kel-	
Nogle kalder ham filosof – andre		strup	168
landsbytosse. Om Aton Andersen		»Jul i Sorø« 1987. Indhold ved	
(R 33)	152	Red.	169
Soranske dødsfald	154	Om reinkarnation, af Aton Ander-	
Runde fødselsdage	154	sen (R 33)	170
Holbergs fødselsdag og lidt til af		Frokosten den 1. oktober af Paul	
Per Salling (S 73)	155	Rantzau (R 37)	172
Holbergfest i Århus	155	Frokosten den 5. november ved Per	
		Salling (S 73)	172
		Læserbrevkassen	173
		Et avisudklip fra 1965 af AKR	174
		Runde fødselsdage	175
December		En sjælden begavelse. Om profes-	
Hvad er det? Billede i farver, Finn		sor Mogens Schou (S 36)	175
Harlang (R 45) fot.	fors.	To sider farvebilleder fra årsfesten,	
Soransk Samfund 1862-1987 ved		fotograferet af Finn Harlang (R	
Red.	158	45)	176 og
Anmeldelse af Jan Nielsen: »Livet		Nekrolog: Skoleinspektør Harry	
på Vænget« 1927-73	160	Jørgensen (S 50)	178
Soransk Samfunds årsfest 1987, re-		Soranske notitser	178 og
ferat ved P. Salling (S 73)	162		179
Jubilartalen ved årsfesten ved Dan			

arbejde, sygdomme som Aids og mennesker med en helt anden tro som f.eks. Islam. Ved *begravelserne* taler vi med de pårørende og får stærk føling med de religiøse problemer. Selvfølgelig har vi *dåb* og *konfirmation*, og på hvert konfirmandhold er der én eller to, der ikke er blevet døbt, men nu ønsker de dåb, at være med i Kirkens, i troens fællesskab!

Hos *konfirmanderne* møder vi præster til stadighed *usikkerheden*. Min oplevelse af dem er, at de er åbne, tillidsfulde og ... utroligt uvidende om kristendommen, som de – i skolen – er blevet »principielt« undervist i. Men kristendommen er for dem ikke en selvfølgelig livsforståelse og ikke et fundament, som man tidligere kunne opleve det hos dem.

Hertil vil nogle måske sige, at det må være et specielt nordjysk fænomen, at man ønsker et fast stædet i kirken. Jeg

mener, at det er symptomatisk for *tiden*, at man ønsker afklaring omkring egen stilling!

Kordegnekontorenes administrative arbejde – kirkebøger og attestudstedelser – er overordentlig arbejdskrævende, og der er et kolossalt behov for nye præstestillinger. Vi har vænnet os til, at der er for få præster!

Det sidste nye er *skolen som kulturcentrum* i lokalsamfundet. Kirken er med her, jeg er personligt med. Ligesom skolen må blive mere holdningspræget, må kirken også blive en bastion! Der er stadig kamp og samtidig tegn på, at nye veje skal brydes, men det er også opgangstid: dåbsantallet stiger, vielser stiger i antal, og der er et stigende ønske om kirkens holdning og hjælp i en usikker tid – der er stærk grøde i Folkekirken!

Provst Jørgen Juul (S 53).

Nytårsfrokost 7. januar

Vi blev tretten til bords, et lykkelal efter forløbet at dømme: Flugt over feltet fra først til Nachspiel! Medvirkende til den brillante stemning var ikke mindst fremmødet af tre ungersvende årgang '86, der med deres intelligens, humør og perfekte soranske optræden tilførte den traditionelle, lidt altmodiske atmosfære det stænk af soransk ungdommelighed, der forfrisker og beriger os gamle. De unge lovede at komme igen – lad det ske snart! Og tag nogle soraner-piger med af samme årgang!

Undertegnede dirigerede formalia, da næstformand *Thyge Winther-Jensen* selvrettende først viste sig senere. Der var ingen annonceret taler, men åbenbart inspireret af *Pia Frandsen* ('35, hun har ikke ændret sig en tøddel siden dengang!) hyldede *Jens Christian Jørgensen* ('86) kvinden med et gribende kvad, der straks anslog en afslappet og uhøjtidelig stemning; lidt senere fik humøret en ekstra tand ved nogle bevingede ord (om at »kritte« skoene og stå fast!) fra *Henrik*

Blemmer ('45), der havde taget sin kære søn *Jens* (fra '75) med til frokost; d'herrer *Dalgaard*, fader og søn, har tidligere praktiseret det samme, en udmærket skik!

Følgende var mødt op: Nestor og æresmedlem *Dan Fink* '27, *Arne Stauning* '29, *Jørgen Tholl* '33, *Pia Frandsen* '35, *Paul Rantzau* '37, *Hans Birger Mitens* '41, *Henrik Blemmer* '45, *Thyge Winther-Jensen* '54, *Hans Kiesow* '73 (denne gang skriver han sig *Kiesowurm!* Hvad bliver det næste?), *Jens Blemmer* '75 og hele tre rosiner i pølse-enden: *Andreas Højring*, *Jens Christian Jørgensen* og *Piet Kakker*, alle fra '86.

Rantzau.

P.S. Det fremgik beklageligvis ikke (undskyld!) af julefrokost-referatet (SB januar -88), at *Salling* atter – som bog-auctionarius – demonstrerede sine fremragende egenskaber som sælger! Hans suggestive overtalelsesevner er sandelig penge værd: Kostelige og rare bøger, tykke og tynde, store og små, jomfruelige eksemplarer såvel som nedslidte, *alt* blev solgt til fårnhøje priser ... godt at pengene gik til et

godt formål! Alle var taknemmelige og lykkelige! Ved samme lejlighed fremlagdes lektor *Jan Nielsen's* storartede lille bog »Livet på Vænget 1927–1976«, Sorø 1987, udgivet med støtte fra Aage Krarup Linds Legat og Velux Fonden af 1981; køb den (96 sider, illustreret)! Pris 60 kr. Henvendelse til Finn Harlang.

De to bordbønner

Kære red!

Jeg ved ikke, hvad du præcis mener med »rigtig gamle soranere« (et kort øjeblik troede jeg, oh, rædsel, at der stod rigtige gamle!), men hvis det i forbindelse med bordbønner blot fordrer, at de er ældre end du selv, så er her et bidrag:

En af de discipliner, hvori jeg kunne slå Mogens med adskillige længder, var »udslip« af salme- og andre vers. Det aftvang ham nogen beundring, hvad jeg nu ikke tror, der er nogen grund til, da det formentlig dels er organisk betinget, dels skyldes en fjern fortid som kirkesanger. Det var imidlertid stensikkert, at Mogens' metode til at stoppe min talestrøm var en *afslutning* af det *eneste* vers (af den slags!), han kunne udenad, og selv om jeg aldrig har hørt det i moderat tempo og helt forståelig form, genkender jeg det som »*bøn før bordet*«, hvad Mogens i øvrigt også sagde, at det var. Og som sådant altså anvendt 1920-27. Som en fodnote blev det altid bemærket, at der kun blev afsluttet med »Amen«, når der var gæster til stede ved Skolens middagsbord!

Mange venlige hilsner

Bodil Wille Boisen.

Kære red.

Jeg boede på Vænget fra dets åbning i 1927 indtil overflytning til Hovedbygningen i 1930. Jeg kan ikke huske, om der blev bedt bordbøn på Vænget i det hele taget. Imidlertid er jeg sikker på, at bordbønnen på Hovedbygningen var »Gud

har skabt os ved dit ord«. Den blev fremført i flere år af Thorkild Sanders.

Den anden bordbøn mener jeg ikke, jeg har hørt.

Med Venlig hilsen

Jan Weber (S 34).

Kære red.

I Soranerbladet nr. 1 for 1988 efterlyser du oplysninger om bordbønnen helst fra »rigtig gamle soranere«.

Som sådan vil jeg ikke betegne mig endnu, men jeg var dog alumne på hovedbygningen fra sommeren 1927, og fra da husker jeg kun bønnen før bordet »Gud, du har skabt os ved dit ord...«.

Ved enkelte lejligheder i årene derefter kom jeg selv til at sidde sådan, at jeg bad bønnen, og jeg har ihvertfald aldrig sagt noget andet end denne bøn.

Der kommer jo nok indlæg fra ældre elever, som kan belyse forholdene længere tilbage i tiden, men her altså mit bidrag.

Venlig hilsen

Erik Lind (S 31).

De to bordbønner

Lektor Ranvig har naturligvis ret, når han i sin anmeldelse af lektor Jan Niensens (at dømme efter anmeldelsen) værdifulde skrift om Vænget og i sin duplik til J. N.s bemærkning til anm. fastholder, at Sorø Skoles bordbønner er skrevet af lektor Nicolai Fogtmann. Lektor Ranvig støtter sig til H. G. Olriks undersøgelse (optrykt i H. G. Olrik: Soranske Studier, Kbh. 1983), og det er en misforståelse, når lektor Jan Nielsen i sin bemærkning skriver, at »Bønnen før bordet og dens proveniens er nemlig et af de svage punkter hos H. G. Olrik.« Når Olrik om »Bøn før bordet« skriver, at Fogtmann må »dog vist også have ansvar for den« peger det ikke hen på »en stor usikkerhed«, som lektor Nielsen skriver, men er blot en naturlig vending om et forhold, som ikke kan *bevises*.

Hertil kommer, at når H. G. Olrik i dette tilfælde tager de forhold, at de to

bønner ikke findes optaget i Ingemanns skrifter (hverken enkeltudgaver el. samlede) som en støtte for tanken om Fogtmann som ophavsmand er det ikke, som lektor Nielsen skriver, »et ganske lignende forhold« som i en anden sammenhæng, hvor talen er om Ingemanns aftensang: »Fred hviler over land og by« blot tages som udtryk for »besynderlighed«. Denne besynderlighed bruges jo netop som et led i H. G. Orlriks argumentation for, at »Fred hviler ...« ikke er Sorø-inspireret. Baggrunden for aftensangen var Peder Hjorts og J. L. Heibergs angreb på Ingemann o. 1816-17, og da Ingemann fra efteråret 1822 var kollega med Hjort i Sorø, ønskede han ikke at rippe op i den gamle strid. Derfor blev aftensangen (sammen med andre digte i forbindelse med striden) undertrykt og optages ikke i de to af Ingemanns digtsamlinger, der som de første udkom efter 1823, men først i det bind »Samlede Romancer, Sange og Eventyrdigte«, som i 1845 udkom som 6. bd. af Samlede Skrifter, 4. afdl.

I øvrigt forekommer det undertegnede, som kun gik kort tid i skolen, at afskaffelsen i 1954 af bordbønnen var et tab, et meningsløst offer til »tidsånden«.

Jes Orlrik (52).

Runde fødselsdage i februar 1988

2. Radiotel. Kaare Hecksher (f. 28, R 44), Telestationen, Postbox 217, 3950 Egedesminde, Grønland.
3. Læge Jens Peter Leth-Sørensen (f. 13, S 31), Brendstrupvej 33, 6800 Varde.
4. Konsulent Otto Vilh. Sommer (f. 18, S 37), Priorvej 2,3., 2000 Fr.berg.
5. Propr. Kaare Christfort (f. 28, R 45) Lundevej 42, 4652 Hårlev.
5. Civ. ing. Mogens Bitsch Jørgensen (f. 38, S 56) Møllegårdsvej 5, 9210 Aalborg SØ.
5. Dyrlæge Jørgen Meding (f. 28, S 46), Bjerrevej 180, Tyrsted pr. 8700 Horsens.
8. Maskining. Ernst Trier Skakke (f. 28, '44), Ulstrup Sønderstrand 50, 4400 Kalundborg.
8. Repr. Erik Soelberg (f. 38, R 54), Malurthaven 22, 2730 Herlev.
11. Prof., dr. theol. Jakob Balling (f. 28, S 45), Voldbækvej 3, 8220 Brabrand.
11. Fuldm. Ernst R. Quirinius-Jensen (f. 08, R 25), Houmanns Allé 6, 1., 2400 Kbh. NV.
11. Vicekondorchef Kai Henry Westergren (f. 18, R 34), Havsgårdsvej 5, 2900 Hellerup.
12. Godsejer, hofjm. Peter Fabricius (f. 13, S 32), Gerdrupvej 137, 4230 Skælskør.
12. O.ass. Erik Foght (f. 13, R 30), Lupinvej 22, 2970 Hørsholm.
12. Dyrlæge Hans Koefoed Jensen (f. 18, S 37), Agertoften 25, 2820 Gentofte.
13. Rektor Erling Kristensen (f. 38, lærer), Rektorboligen, Sorø Akademis Skole, 4180 Sorø.
13. Propr. Chr. Engelsborg Olsen (f. 03, R 20), Tjærebyvej 37, 4000 Roskilde.
13. Kt.chef Niels Opstrup (f. 18, S 36), Dr. Priemes Vej 5, 1854 Kbh. V.
16. Poul Rasmussen (f. 18, '31), ska. Karlshøjvej 52, 2800 Lyngby.
17. Lektor Jan Dyck (f. 38, S 56), Bagsværdvej 24 C, 2800 Lyngby.
17. Skoleinsp. John Rasmussen (f. 38, S 57), Grejsdalsvej 22, 2770 Kastrup.
19. Henning Tuxen (f. 38, R 55), 59th Str., Brooklyn, NY 11220, USA.
20. Egon Ancher Olsen (f. 28, '44), ukendt adresse.
21. Fhv. amtmand, kmhr. Mogens Jul. Clausen (f. 08, S 26), Troels-Lundsvej 27-29, 2000 Frederiksberg.
21. Adv. Knud Lundblad (f. 38, '56), Arnevangelen 6, 2840 Holte.
24. Vekselerer Chr. Mourier (f. 18, R 34), Kongensvej 29, 2000 Frederiksberg.
24. Ambass. Gunnar Seidenfaden (f. 08, S 26), Vestagervej 26, 2900 Hellerup.
26. Edvard de Neergaard (f. 13, R 29), ska. St. Antonio, Texas, USA.

26. Gdr. Jens Vinter-Jensen (f. 28, S 46), Løngvej 7, Pedersborg, 4180 Sorø.
26. Mads Gaagerup Østerbye (f. 38, '55), ukendt adresse.
28. Lærer Flemming Jensen (f. 28, R 45), Lindevej 11B, 2630 Taastrup.
28. Øjenlæge Ejnar Thykier-Nielsen (f. 03, S 22), Holmebjerg 17, 2950 Vedbæk.
28. Stationsleder Niels Chr. Ulrich (f. 28, S 47), Dr. Tværgade 38, 2., 1302 Kbh. K.

»ska«: sidste kendte adresse; oplysninger og rettelser bedes givet til Per Salling, Højgårdstoft 264, 2630 Taastrup, 02 99 78 58.

Tilføjelse til fødsellarlisten for juni 1987:

1. Karl Johnsson (f. 07, '23), 15 Moorecroft Cres., Scarborough, Ontario, M1K 3TP, Canada.

Åbent hus

lørdag den 17. februar

I anledning af rektor Erling Kristensens 50 års fødselsdag er der åbent hus i Rektorgården kl. 12-14.

Holberg-fest i Århus den 4. december 1987

I Århus havde jyske soranere fra nær og fjern sat hinanden stævne for i fællesskab at celebrere Holbergs fødselsdag.

Charles Dickens »Et Juleeventyr« i Århus Teaters opsætning var den stemningsfyldte indledning til vores festaften. Et veloplagt hold af skuespillere, sange og sceniske effekter gav en flot og levende fortolkning af Dickens julehistorie og moralen heri. Den af Lars Jungreen dygtigt personificerede Mr. Scrooge, som efter mange års gniertilværelse på såvel det økonomiske som det følelsesmæssige plan, giver ved stykkets slutning los for begge dele, og mangt et øje kunne ikke holdes tørt.

Efter stykket samledes vi i Musikhusets restaurant, som er en integreret del af den imponerende foyer, opbygget i glas og hvidkalket stål. Vi soranere, hvoraf de fleste med ledsager, var de eneste gæster i det store musikhus, så det var en pompøs og absolut værdig ramme for vort møde.

Vores lokale formand, *Hans Andersen '51*, indledte ved bordet med at causere lidt om ligheder mellem Holberg og Dickens. Sammenstillingen gjorde klart, at valget af Dickens i mangel af Holberg faktisk var en ganske rimelig erstatning. Vi fik også givet såvel Holberg som »vor gamle skole« et flerfoldigt leve og - ih, hvor det gjaldede!

Aftenen blev også benyttet til afholdelse af lokal generalforsamling. Godt nok uvarslet, men i Jylland er en soraner en soraner og et ord et ord, så det gav ingen protester. Den nye bestyrelse består herefter, foruden af formanden, af *Merete Høgsbro '57*, *John Chr. Aasted (f. Jensen) '79* og *Peter Erbs '65*.

Udover de allerede nævnte var følgende soranere til stede: *J. Borch Jacobsen '39*, *Ulrik Henriques '48*, *Niels R. Andersson '51* og *Esben Munk Sørensen '74*.

Næste arrangement i Jysk afdeling bliver familieudflugten med batøk, Kristi Himmelfartsdag, torsdag den 12. maj 1988. Nærmere herom senere.

John Chr. Aasted ('79).

Soranske dødsfald

KNUD JØRGENSEN (1934)

21. maj 1919 - 3. december 1987

KRISTIAN ODGAARD (1947)

28. februar 1930 - 12. december 1987

BENT THALMAY (S 54)

21. april 1935 - 19. december 1987

GREGERS LIND (1931)

6. november 1915 - 26. december 1987

»Major Niels Ørnstrup (R47)

28. april 1931 – 28. november 1987

I begyndelsen af fyrrerne mødte jeg Nøs første gang.

Vi var begge kommet ind fra landet for i den private realskole på Frederiksvej at blive forberedt til optagelsesprøven på »Akademiet«.

Siden har han, hans kone Inge, min ny-ligt afdøde kone og jeg mødtes i mange år til den årlige sammenkomst i Sorø og er ikke mindst ved efterspillene hos Søren Lotz og Annelise blevet venner.

Han havde nærmere venner på vores årgang, bl.a. de der startede på Oldengården hos hans mor og far. Men vi fik tæt kontakt i det sidste års tid omkring forberedelserne til vort 40 års jubilæum i sommer.

Han fik som formand med Ole Clemmensen og mig som beskeden hjælp samlet næsten alle til en enestående god dag og aften i Sorø.

Nøs var en ægte soraner, og han varetog sit formandskab med ildhu fra det øjeblik, vi valgte os selv ved 400 års frokosten og til han sidst på natten efter festen hentede mig ind på deres værelse til en stille whisky og en lang og god snak om mange ting sammen med familien Sahlertz. Gamle officerer skal ikke sove tiden væk, sagde han.

Æret være hans minde.

Årgang 47 sender vor dybeste medfølelse til Inge og hendes to sønner ved Niels' alt for tidlige bortgang.

Vi sørger med jer.

Aage Niegaard.

Skolen mangler studenterbillede

fra årene 1883, 1895, 1908, 1913 og 1919 og vil gerne låne dem til affotografering.

Henvendelse til Sorø Akademis Bibliotek, tlf. 03 63 08 37, mandag og tirsdag, torsdag og fredag kl. 11-16.

MEDLEMSKONTINGENTET

er af generalforsamlingen fastsat til kr. 90,- i 1988. For medlemmer fra og med årgang 1981 samt for medlemmer, der er fyldt 67 år, dog kun kr. 55,-. Medlemmer, som aftjener deres værnepligt, er kontingentfri et år, når meddelelse herom gives til:

Soransk Samfunds kasserer:

Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30
1302 København K.
Telefon 01 13 86 66
Postgiro 4 00 17 10
Kontingent giro 3 27 13 07

OBS – Årgang 87 er kontingentfri.

Postændring – Kontingent m.v.

SOR-data	SOR-data
Soransk Samfund	Dr. Tværgade 30
Dr. Tværgade 30	1302 København K.
1302 København K.	

OBS – BETALING

Til de medlemmer, der er bosat i Danmark, på Færøerne, i Norge, Finland, Sverige og på Island fremsendes fortrykte girokort. Udlandssoranere bedes **indbetale kontingent i check, trukket på en dansk bank**, da Samfundet ellers må betale **30,00 kr.** for at veksle en udenlandsk check. Denne indbetaling må gerne komme kassereren i hænde u/ yderligere opfordring, hvorved Samfundet sparer tid og penge til opkrævning.

Adresseændringer for Skandinavien

meddeles til det lokale postkontor, der lader besked gå videre til kassereren.

Henvendelse vedrørende SORANSK SAMFUND

stiles til:
Formanden, borgmester Ib Juul
Herlev Rådhus, Bygaden 90
2730 Herlev
Telefon 02 94 06 33

SORANERBLADET: Redaktion

Svend Ranvig
Kongebrovej 28
4180 Sorø
03 63 08 57 (bedst 18-19)

SORANERBLADET: Administration

Direktør Finn Harlang
Dronningens Tværgade 30, 1302 Kbh. K.
01 13 86 66

Sorø Bogtrykkeri APS
Alleen 9, 4180 Sorø
03 63 05 75

ISSN 0903-1340

J. RØDEGAARD HANSEN

KYSTVEJEN 34
4400 KALUNDBORG

Adresserendringer og re-
klamationer rettes i Skan-
dinavien til det lokale
postkontor.

Indhønt tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

MERCEDES-BENZ

4300 HOLBÆK
Hovedvej 4
(03) *43 41 22

4400 KALUNDBORG
Slagelsevej 162
(03) *51 11 66

4500 NYKØBING Sj.
Autogården
(03)* 41 11 22

– *Stedet vi mødes***HOTEL POSTGÅRDEN**

Leslie Christensen

Telf. (03) 63 22 22

Sorø Akademi
Skovdistrikt

Telf. (03) 63 01 25

gælder det **SPHAGNUM** så tal med**Pindstrup Mosebrug ^A/_s**

Pindstrup

8580 Ryomgård

Telefon (06) 39 61 00

SAAB
DACIA

Salg - Service

Aut. -forhandler
NIELS THIELEAutomobiler
STENLØSE

Tlf. (02) 17 00 72